

Foreldrenettverksgrupper

fordi nærmiljøet betyr mest

NARKOTIKA
K
S
O
N
F
P
O
L
I
T
I
F
O
R
E
N
I
N
G

VILLE DU VOKST OPP I DAG?

Tradisjonelt sett har ungdomsskolene en tradisjon i forhold til å holde foreldremøter. En utfordring man ofte støter på, er at en del foreldre aldri møter. Enkelte steder er hyppigheten på foreldremøtene veldig lav. Der dette er tilfelle, risikerer mange foreldre at barna går gjennom 3 år på ungdomsskolen uten at de som foreldre blir kjent med de andre elevene i klassen. Det samme gjelder foreldrene seg i mellom.

Dette fører til at utfordringer ofte kan bli vanskelig å ta opp. Fordi man ikke kjenner de andre foreldrene i klassen, og man ikke vet hvilke synspunkter de har, blir man usikker som foreldre. Man vet ikke hvordan de andre foreldrene i klassen reagerer på ulike situasjoner som måtte oppstå i barnas oppvekst. I stedet for at foreldrene tør ta kontakt med hverandre for å løse utfordringer, brukes lærerne som skyteskiver, og det klages over at skolen aldri gjør noe. Foreldre opplever at de blir usikre på hverandre, og noen steder har foreldre ikke tillit til hverandre.

Samtidig ser vi at ungdommer i dag står overfor mange utfordringer og fristelser. Aldri har valgmulighetene vært så store. Omgivelsene rundt barna krever ofte at de tar valg under

press i svært vanskelig situasjoner. Samfunnet forventer at det tas riktige valg, ellers kan ofte konsekvensene bli fatale for den enkelte. Slike valgsituasjoner kan for eksempel være i forhold til mobbing, klespress, tobakk, rus, omgangskrets, naskeri, seksualitet etc.

Barn og unge trenger derfor et nettverk av foreldre rundt seg. Et nettverk som kan hjelpe barna til å ta riktige valg i en skog av vanskelige valgsituasjoner. Et nettverk som våger å drøfte ting sammen, og kanskje bli enige om en del felles spilleregler. Et nettverk som kan mobilisere effektivt ved behov. Et nettverk som også kan møte sammen med elevene for å drøfte viktige utfordringer.

En del foreldre vil kanskje si at en ikke har tid til å fly på all slags møter, og nå skal dette med foreldrenettverksgrupper komme på toppen... En sosiallærer svarer på denne måten: *"Det å gjøre karriere i dag som foreldre, er å få ungdommen helskinna gjennom ungdomsskolen"*. Vi må bry oss, ikke bare om våre egne barn og ungdommer, men også om de andre barna i klassen. En foreldrenettverksgruppe i en klasse, er en slik måte å bry seg på. Loveleen Rihel Brenna oppfordrer voksne til å se barna som en del av et større fellesskap. Hun sier: "Da har vi ikke bare ansvar for vårt eget barns ve og vel, men vi skal ta ansvar for hele klassens, basisgruppens, trinnets og skolens miljø". (Vårt Land 1.10.04)

Idé

Ideen ved foreldrenettverksgrupper er å styrke oppvekstmiljøet for elevene på skolen og i bydelen der de bor. Et forebyggende arbeid der kommunikasjon mellom elever/voksne og voksne/voksne er det viktigste.

Mål

- # La foreldre til barn/ungdom i klassen bli kjent med hverandre og de andres barn/ungdommer
- # Skape gode relasjoner mellom disse
- # Fremme vilje til empati og omsorg for **alle** barna/ungdommene i klassen

Innhold

- # Foredrag
- # Utveksle erfaringer
- # Drøftinger
- # Diskusjoner
- # Sosiale arrangementer

Initiativ

Det er foreldrene som skal drive gruppene, ofte med initiativ fra klassekontaktene. Lærer stiller med lokaler og gis mulighet for å være til stede. Frivillige foreldre leder en foreldrenettverksgruppe, men oppgaver kan fordeles på alle foreldrene.

EN KLASSE = EN FORELDRENETTVERKSGRUPPE.

NNPF eller lokalt politi kan her ha en rolle, som en motivator til at det dannes foreldrenettverksgrupper. I følge WHO bør man starte så tidlig som mulig. Allerede når barna begynner på skolen i første klasse, vil være en god anledning til å opprette foreldrenettverksgrupper. En tanke kan derfor være; at skolen/skolesjefen innkaller til et foreldremøte i samarbeid

Gjennomføring

Det er opp til den enkelte gruppe å avtale hvor mange treff foreldrenettverksgruppa skal ha. To til tre treff hvert semester anbefales. Noen treff kan være bare med foreldre, men det anbefales sterkt at flere treff er med elever og foreldre sammen. Noen ganger kan det være lurt å sette foreldre og ele-

med NNPFs lokallag eller lokalt politi/lensmannskontor på hver barneskole i kommunen. Gjennom et Bry Deg-foredrag presenteres da ideen og rammer rundt det å drive slike grupper. Klassekontaktene eller FAU jobber videre med å etablere gruppene. Den enkelte klasses foreldre samles helst umiddelbart etter foredraget.

Det vil aldri være hverken for tidlig eller for sent å opprette foreldrenettverksgrupper. Overgangen til ungdomskolen vil også være en svært aktuell tid for dannelse av foreldrenettverk, selv om det ideelle er å starte tidligere.

ver sammen i grupper der det jobbes med forskjellige tema, som for eksempel: Hvordan kan foreldre vise at de bryr seg om ungdommen? Hvorfor skal foreldre snakke sammen dersom de er bekymret for egne eller andres ungdommer? Hva kan barna/ungdommen gjøre selv for å hjelpe hverandre...

Prinsipper for oppstart av en foreldrenettverksgruppe

- # Over halvparten av foreldrene i en klasse må være villig til å stille opp og prioritere dette.
- # Noen må ta initiativet i hver klasse.
- # Modellen/planen må være laget på forhånd.
- # Gruppen bør ledes av noen som tør å stå frem å si sin mening.
- # Det bør lages møteplan for et år av gangen. Innholdet må gi noe for at møtene blir prioritert.
- # Tema og samarbeidspartnere/foredragsholdere må være kjent for dem som skal lede foreldregruppen.
- # 1-2 foreldre bør drive foreldregruppen, f.eks klassekontaktene. Læreren bør ha møterett men ikke plikt, samt stille med lokaler.
- # Møtene må ha et innhold alle foreldrene har nytte av.
- # Det er barnas trygghet og velvære som skal være tema (Foreldregruppen er ikke primært et sosialt tiltak for foreldrene).
- # Et foreldrenettverksmøte kan godt kombineres med saker i fra FAU
- # Det er aldri for sent å starte en foreldrenettverksgruppe. Man vet aldri når man vil få bruk for nettverket!

Generelt om tema som kan brukes

En foreldrenettverksgruppe kan jobbe sammen med elevene om svært mange ulike tema. Det er blitt laget en liste med forslag over ulike tema, men det viktigste er at foreldre og evt. elever sammen kan komme til enighet om hva de selv ønsker å jobbe med. En foreldrenettverksgruppe handler om beredskap. Beredskap i forhold til tenkte utfordringer som kan oppstå, og som diskuteres på forhånd. På den måten er det lettere å løse utfordringer når man på forhånd er blitt enig. Her er noen eksempler på utfordringer det kan jobbes med:

GRENSESETTING:

- # Leggetider
- # Utetider
- # PC- og TV- bruk/spill
- # Hva skal mine barn se på TV og video etc
- # Forståelse for andres grenser
- # Vanlig folkeskikk
- # Hilsen
- # Kaste søppel
- # Svare voksne
- # Rydde
- # Komme for sent til ulike aktiviteter
- # Gå i sentrum
- # Felles grenser
- # Når barna ikke vil høre på oss voksne
- # "Straff"
- # Konsekvenser
- # Metoder
- # Nasking/tyveri
- # Umotiverte barn
- # Ukonsentrerte barn
- # Engstelige barn

MITT BARN – VÅRE BARN:

- # Felles ansvar
- # Når vi ser andre barn gjøre noe galt
- # "Sladring" eller å "Bry seg" ??
- # Gjøre ting sammen med barna
- # Kan mitt barn gjøre noe galt?
- # Når vi ser andre barn ha det vanskelig
- # Egne holdninger

HOLDNINGER TIL RETT OG GALT:

- # Holdninger til normer og regler
- # Samfunnet
- # Skolen
- # Hjemmet
- # Egne holdninger

VENNSKAP:

- # Erting/mobbing
- # Utstøting/ekskludering
- # Press
- # Holdninger til andre (rase, tro, svakere grupper)
- # Det å oppleve seg selv betydningsløs/betydningsfull
- # Egne holdninger

INTERNETT:

- # Bruk av data – chatting
- # Legge ut bilde av seg selv
- # Trusler / sjikanering på nettet

MOBILTELEFONI:

- # Trusler/ sjikane over SMS/MMS
- # Bilder av andre som sendes videre
- # Bruk av mobil i timen

SEKSUALITET:

- # Tørre å si nei
- # Snakke med barna sine om sex
- # Prevensjon

NÆRMILJØ:

- # Skoleveien
- # Sikkerhet
- # Forsøpling
- # Blir ungdommene hørt?

FAMILIEKVELD:

- # Samlinger
- # Snakke sammen
- # Gjøre ting sammen
- # Møte andre familier

NY SKOLE:

- # Fra barneskole til ungdomsskole
- # Fra ungdomsskole til videregående skole
- # Flytte på hybel
- # Personlig økonomi

SPISEFORSTYRRELSER:

- # Fakta
- # Hva kan vi gjøre?

SORG:

- # Dødsfall i familien
- # Dødsfall elev
- # Rutiner
- # Sorgbearbeiding
- # Samlivsbrudd

RUS:

- # Faktaopplysninger
- # Tobakk
- # Alkohol
- # Narkotika
- # Når ungdommen har begynt å røyke
- # Når ungdommen kommer hjem full
- # Når ungdommen kommer hjem ruset
- # Våre egne holdninger til tobakk, alkohol og narkotika

TRAFIKK:

- # Sykling uten hjelm
- # Mopedkjøring
- # Trimming
- # Kjøre for fort
- # Uten hjelm
- # Egne holdninger

GRUNNSKOLENS VERDIPRINSIPPER:

- # Respekt og likeverd
 - skolens miljø skal preges av respekt og tillit til hverandre, på tvers av det som gjør oss forskjellige.
- # Skolesamfunnet
 - Det demokratiske/ humanistiske grunnsyn skal gjennomsyre skolens virksomhet i både alvor og lek
- # Mobbing og rasisme
 - Skolen har nulltoleransegrense i forhold til all form for mobbing
- # Rusmidler
 - Røyk og bruk av alle typer rusmidler er forbudt på skolens område

NÅR VI STÅR MAKTESLØSE:

- # Hvem kan vi snakke med før noe har skjedd ?
- # Hvem kan vi snakke med når noe har skjedd ?

Mobilisering

Et viktig poeng er at en foreldrenettverksgruppe skal kunne mobiliseres raskt ved akutte problemer som det bør gjøres noe med fort. Foreldrene utveksler derfor mobiltelefon og e-post mellom hverandre. Det lages en liste som sendes hjem til hver av foreldrene. En slik liste kan også brukes ved viktige

påminnelser. Foreldrenettverksgruppen kan bli enige om å inngå en avtale der tydelige grenser for barna diskuteres og nedfelles i en egen "foreldreavtale". Et eksempel på en slik avtale kan lastes ned fra www.brydeg.no. Mange henger denne avtalen opp på kjøleskapet...

Ressurser

Det finnes svært mange ulike steder det kan rettes henvendelser til når det gjelder å finne foredrag eller innledere til nettverksmøtene. Som eksempel kan nevnes:

# NNPFs lokallag	# Fritidsledere	# Stiftelser
# Forebyggende avsnitt i politiet	# Barnevernsvakten	# Redd Barna
# Sosiallærer	# Trygg Trafikk	# Røde Kors
# Buf-etat	# Flykningetjenesten	# Landsforeningen mot stoffmisbruk
	# Helsesøster	# Velforeninger
	# PP tjenesten	# Skolekontoret
	# Basislærer	# Barnevakten.no
	# Familiestasjonen	# m.v (se forebygging.no)
	# Prestekontoret	
	# Ulike trossamfunn	

Egne ressurser/Foreldrenes kunnskapsbank

Noen skoler jobber med en foreldrebank. Mange foreldre har kompetanse på ulike tema som en foreldrenettverksgruppe kan dra nytte av. En tanke kan være at foreldrebanken kan brukes for å skaffe slike ressurser.

Norsk Narkotikapolitiforening

Ønsker dere hjelp til å komme i gang med dette arbeidet. Ta kontakt med Norsk Narkotikapolitiforening på mailadresse brydeg@brydeg.no eller besøk våre nettsider www.brydeg.no